

Qui organa
in caua iecoris
sede posita
sint spectanda.

Portae rami
una cum arte-
rijs & nervis
illis atq; qui
examinandi.

Mesenterij
natura qui in-
daganda.

locum reposito, illum in sinistram latus cum intestinis trahi^k curabis: iecur uero, ut ipsius ca-
uum adamussim uideas, in dextrum & uelut sursum protrudes. deinde postquam obiter bilis
ueticulam contemplatus fueris, sectionem omnium totius corporis molestissimam maximeq;
operosam aggredieris. Bilis namque meatus, & neruorum & arteriarum uenarumq; rami (qui
omnes simul inferiori membrana omenti ad cauum iecoris colligantur) nunc ueniunt retuliori
cultello examinandi, ne acutioris cultelli mucrone uenam quampiam pertundas, sicq; omnia
cruore obliteres. Offertur itaq; primum neruulus ab humiliori uentriculi orificio iecoris cauo
insertus, qui à sexti neruorum cerebri paris propaginibus superius uetriculi orificiū ad eūtibis
pendet. Vbi hunc à uicinis organis diremeris, à membranarū cōnexu diuidendus est alter ner-
uus, qui uno ramo iecoris caui, altero autem bilis ueticulam accedit. Huic neruo arteria atten-
ditur parem cum illo efficiens distributionem, ac mox post neruum liberanda. Huius uero, ut
& nerui initium, paulo post inuenies. nunc enim sat est, hanc inuicem iuxta iecoris cauum sepa-
rare, hicq; eorum seriem discere. Sub arteria bilis ueticulae meatus cōsistunt, à portae uena iam
liberandi: primum duo illi, qui ex iecoris cauo ex multis furculis colliguntur, & ilico in unum
coeunt meatum, qui una parte in bilis fertur ueticula, altera in duodenum intestinum. Vbi hos
à portae uena ad intestinum usque & bilis ueticulam seuerueris, illam pollice adeo comprimes,
ut meatus bile turgentes cōmodius appareant, & num quis meatus ab hac ueticula in uentri-
lum pertingat, animaduertas: quem si non inueneris, acu meatum in intestina properantem se-
uiter pertundes, ut profluens bilis argumēto sit, nullum processum ab illo meatu tibi incuria
praeferum. Postremo uena portae est examinanda, ac ilico atque ipsius circumscriptionē qua
ex iecore prodit animaduertes, propagines illius obtusiori cultello sunt inquirendae, semper
arteriae & nerui, uenae per uniuersum ipsius seriem attenforū, diligenti habita ratione. Primum
itaq; furculos portae aggredieris, qui bilis ueticulae exporriguntur: deinde eum qui ferē citra ar-
teriae confortium in dextrā uentriculi sedem, iuxta ipsius inferioris orificij posteriorem regio-
nem modica ramorum serie digeritur. Hunc subsequitur, qui dextrā fundi uentriculi partem
& medium superioris omenti membranae perrepat. Post hunc, qui duodeno nobis uocato
intestino deriuatur, quem secundum intestini longitudinē in^m corpus quoddam glandulosum
carneumq; descendere obseruabis, si modò (uti iam monuimus) retuliori cultello uenam, illiq;
accumbentem neruum, arteriamq; nudare studueris. Modò magnam portaeⁿ distributionem
deteges, truncum, qui mesenterium adit, obiter tantum expendes. Atque hoc in praesentia reli-
cto, ad truncum qui lienipotissimum exporrigitur, te cōferes. Atque ut hunc cōmodè uideas,
uentriculus & intestina tibi ueniunt ad eum^o modum aptanda, quo situabantur dum inferiorē
omenti membranam intuebaris, ac uentriculum sodalis manu sursum attolli, & intestina deor-
sum premi curares. Patente itaq; nunc tibi superiori sede humilioris omenti membranae, accu-
rata cura ramos omnes minoris portae trunci examinabis, quos omnes aut uetriculo, aut lienī,
aut ipsi omento, coloq; intestino in homine exporrigi adinuenies. Interea uero qui ramos hos
inquires, ipsosq; à glandoso corpore illos suffulciente liberabis, omnibus ferē arteriam, multis
autem neruum attendi obseruabis.^p Arteriarum radix sese offert in elatissima inferioris omenti
membranae sede, ubi etiam occurret magnae arteriae in mesenterium deducendae origo: deinde
utrinq; unus sese offeret neruus, ad magnae hanc descendētis arteriae latera exiliens, sexti neruo-
rum cerebri paris propaginum, quae costarum radicibus exporriguntur, soboles, cuius ramuli
una cum arterijs dum uenam nudas, in conspectum semper ueniunt. Iam & grandioris portae
trunci & paulo antè dictae arteriae & nerui per mesenterium seriem, & quae inibi diuisionibus
praesunt glandulas^q inuestigare tempestiuum est. Primum itaq; solis manibus intestina hinc
inde inuicem diduces, & nunc in dextrum, nunc in sinistram latus reuolues, ut citra sectionem
mesenterij naturam perfunctoriē cōtempleris. Deinde obtusiori cultellulo maiorem uenae por-
tae truncum & dictam nuper arteriam & neruum inuicē liberabis, & dein ut uniuersum ipso-
rum ductum, & glandulas diuicationibus interiectas intuearis, unguibus unam mesenterij
membranam ab alia diuelles. Ac hoc per uniuersum mesenterium haud uenit tentandum, suf-
fecerit enim in praesentia à centro ipsius aliquot ualorum furculos ad tenuia usq; intestina dedu-
xisse, ac mox^r alteram mesenterij arteriam aggredi, à magna arteria ipsi post feminalium arte-
riarum ortum depromptam. Atque hanc promptè inuenies, si cum intestinis mesenterium in
dextrum latus reuolueris, unguibusq; aut obtusiori cultello mesenterij membranas, quae co-
lo sub sinistri renis sede adnascitur, inuicē dirimere conaberis. Hic enim ilico eius arteriae rami
uenis commissi sese offerēt, rursus arteriae radicem cōmonstrantes. Quam ubi inueneris, ipsius
diuicationem prosequere, ut discas qui hanc cum uena mesenterio suffulta recto intestino ra-
mos exporrigat. Parum modò sollicitus, etiam si uenae huius extrema in rectum: intestinum inferi-

non

non intuearis: id enim paulo post fiet facilius. Hac sanè omenti administrati-
uentriculi, iecoris, lienis & mesenterij situs, praeterea quae his omnibus exp-
& arteriarum & neruorum furculi sunt examinandi. Porro administrati-
in illis organis uidenda supersunt, commode intuearis, alijsq; monstres,
Maiusculae instar semicirculi oblique acui filum, quo literarum fascicul-
dum est, hanc per mesenterium sub recto intestino, quā sacro osi incumbi-
stini facibus sursum ad coli amplitudinem protrusis, recto intestino uincul-
iam quod superest filo, faeces uinculo proximas ex recto intestino sursum
& interuallo trium digitorum plus minus interposito acum rursus sub recto
us uinculum traicies, secundò rectum intestinum ita ligaturus, ut inter duo
menti sit reliqui. Deinceps nouacula rectum intestinum inter duo uincula
rem ipsius partem sensim à mesenterio obtusiori nouacula (ne fortassis ne-
uulneres) resecabis, & dehinc colum, ileum, ieiunum continuò à mesenterio
cipium liberabis, intestinis in peluim repositis. Atq; in hac functione coli in-
pingues tunicas connexus sedulo est animaduertendus, unā cum ualorum
testina implicante. Vbi uero ad ieiuni usque principium pertigeris, id peri-
duobus uinculis intercipies, ita ut elatius uinculum^h insertioni meatus uesi-
sit, non autem elatius conscendat. Intestina à uentre libera baiulo alicui, qual-
hemus, abluenda offeres, ut si uisum fuerit ablutorum iam^h tunicas & longi-
re queas. Patauij & Bononiae postquā abluta scholarumq; scammis exporre-
do uesicae instar inflari curauimus: ita enim nō solum longitudinem, quae
est (quanquam quatuordecim ulnas ferē aequet) uerum formam ac amplitu-
mus. Tunicas autem, intestinis ad hunc modum exporrectis, inquirere est li-
paret enim mesenterij pars intestinis proxima, quae ex duabus constat me-
riori, altera inferiori. Has si unguibus ab intestinis dirimes, qui tertiam inte-
tunicam intueberis, ac qua ratione hae à peritonæo pendeant obseruabis
mesenterij membranas paulo post à peritonæo enasci spectabis, & iam qui
uantur discēs. Hac tunica ab intestinis distracta, obtusiori nouacula sectione
stini longitudinem duces, studiosè praecauens ne id uulneres. Huius insu-
unguibus diuelles, & absq; negotio secundā intestinorū tunicam ab intima
si id iuxta rectum moliaris, in tenuibus enim intestinis tunicae nō ita facile in-
Nunc licebit intestina inuertere, atque unum eius intestini quod nos^o caecum
ficium examinare. Verum intestinorum tunicas licebit is adhuc in uentre
scindere: quanquam illis exemptis, id fieri malim. Interdum priusquam ual-
de conspicua, & humiliori membrana omenti suffulta aggrediaris, necessu
eum quem dixi modum auferre: idq; tunc potissimum, quum publicā obibi-
diutius quā tibi ex usu esset, intestina sorte afferuantur. Porro iam uentric-
quem modò quoque cum liene eximere soleo, neruis ipsius orificio insertis
minatis. alia enim uentriculum relinquere consueui, quousque thoracis omni-
commodius ipsius orificium neruiq; examinari possent. Verum in praesentia
docebo: quum autē gulam persequar, ut relictum debitè administres subijcia-
que quantum fieri licet in homine, peritonæum à septo transuerso ad uentric-
orificium^e auellere conaberis, ut tertiae uentriculi tunicae uideas principiu. Qu-
à uentriculi orificio liberaueris, studebis utcumque etiam diuulsam ad uentric-
cere, ut ex tertia uentriculi tunica superiore omenti membrana constitui ori-
acu sub superiori orificio uentriculi traiecto, uinculum sedulo nexum ipsi in-
uinculum stomachum à uentriculo transuersim liberans. Nunc uentriculo in-
tre eleuato, non tamen penitus (ne uenas rumpat) exempto, inferioris ome-
mesenterij ex peritonæo originem discēs, solis unguibus hanc à dorso sensim
uinculis uerò plerq; intercipies.^s Primum simul omnia quae in cauo iecoris
scilicet uenam, arteriam, & bilis meatum, aut si lubet singulis seorsum funicu-
post hac arteriarum radicibus, quae mesenterio & inferiori omenti membra-
runtur, illa sanè arteria nō omissa, quae sub feminalibus arterijs orta in mēse-
his omnibus unum duntaxat uinculum addidit est, quanq; duo (ut in intesti-
nuimus) inijcere nihil prohibeat: imò, idq; praecipue ad superius uentriculi o-
condukerit. Inductis in hunc modum uinculis, porta, & reliqua quae intersep-
culum in corpore maneat diuidentur, & oculus solarum manuum opificio u-